

Si no executes, transfereix

«Si Madrid pressuposta però no ho acaba gastant, potser els partits catalans han de demanar la transferència directa del que no s'ha executat»

No hi ha ni rastre del traspàs de Rodalies. Ni tan sols és a l'agenda del govern espanyol. Tampoc s'ha revifat el compromís de transferir la gestió de l'ingrés mínim vital ni les proves del MIR malgrat que a la comissió bilateral d'agost va semblar que no hi hauria problema. I de la reforma del sistema de finançament, que ja va set anys tard, encara no se'n sap res malgrat que Catalunya segueix patint cada any un dèficit fiscal de 18.000 milions d'euros segons el conseller Jaume Giró. Que alguns barons socialistes tinguin també interès a revisar un model que castiga les economies més dinàmiques no és suficient per a Sánchez.

Però la ministra de Transports, la catalana Raquel Sánchez, s'ha despenjat aquest divendres amb un anunci que evoca la famosa "pluja de milions" que en el seu dia va anunciar Mariano Rajoy en aquell intent desesperat (<https://www.naciodigital.cat/noticia/128146/rajoy-promet-ara-inversions-milionaries-segellar-esquerdes-amb-catalunya>) de frenar el procés i d'accontentar les elits catalanes davant l'evidència del fracàs monumental de les terceres vies. Els pressupostos espanyols contemplaran una inversió de 3.000 milions en infraestructures (<https://www.naciodigital.cat/noticia/225508/pressupostos-estats-destinaran-3000-milions-euros-infraestructures-catalunya?rlc=p1>) a Catalunya. Segons la ministra, serà la més alta de la història i l'augment serà de més de 100 milions. Caldrà llegir-ne la lletra petita, però la clau no és pas aquesta. De bones intencions, que és el que són uns pressupostos, n'hi ha hagut un niu aquests darrers anys.

L'execució és sempre la clau. Dels pressupostos vigents, fins al mes de juny només se n'havia executat un 13% (<https://www.naciodigital.cat/noticia/225132/catalunya-nomes-inversio-estatal-primer-semester>). El problema no és nou, fa anys que dura i ha afectat de forma especial àmbits com el manteniment de la xarxa de Rodalies. De fet, per al període 2008-2015 es va prometre un pla de Rodalies de 4.000 milions i se'n va acabar executant només el 14%.

Com que la situació ja és sabuda, ha estat motiu de debat en la negociació dels pressupostos el darrer any. Per als de 2021, que ERC va votar fa uns mesos (<https://www.naciodigital.cat/noticia/225377/tot-allo-psoe-prometre-erc-acord-pressupostos-encara-no-complert>), els republicans van acordar amb el PSOE i Podem incloure una disposició addicional de "seguiment de les inversions a Catalunya". En el marc de la Comissió sobre Inversions Estatals havia de fer un seguiment quadrimestral del nivell d'execució. No s'ha reunit ni una vegada i l'acord no ha funcionat perquè no sembla que en aquest segon semestre s'estigui executant el 87% restant de què es va preveure als comptes de 2021.

Així les coses, la credibilitat de la ministra i el seu govern està sota mínims. Pedro Sánchez, Salvador Illa i aquest mateix divendres el ministre Félix Bolaños diuen que cal arremangar-se per passar pàgina del procés, que l'autodeterminació, l'amnistia o qualsevol via de confrontació no tenen cabuda i que cal centrar-se en el que interessa i uneix al conjunt dels catalans. Però no es pot afirmar que ells estiguin excel·lint a l'hora de mostrar balanç de fets.

Doncs atès que ERC es disposa a negociar els pressupostos estatals i que també ho voldria fer Junts potser té sentit exprèmer la imaginació. Si el govern de Madrid pressuposta uns diners però no és capaç -perquè no vol o perquè no en sap- de gastar-se'ls potser els partits de l'executiu català han de demanar la transferència directa del que no s'ha executat en els exercicis anteriors ja tancats. Fer això en lloc de debatre's entre un pragmatisme que no acaba de funcionar i la retòrica de la confrontació seria propi d'un govern útil per als ciutadans i trauria a la Moncloa de les posicions de confort.

